T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

UŞAK BELEDİYESİ

2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

www.balioglu.net

Kasım 2020

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 8
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 8
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 8
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 9
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 10
7. DENETİM BULGULARI 11
8. EKLER 24

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Teşkilat Yapısı 3
Tablo 2: Yıllara Göre Personel Sayısı 4
Tablo 3: Belediyenin Kurduğu ve/veya Sermaye Ortağı Olduğu Şirketler 5
Tablo 4: 2019 Bütçe Gideri Tahminleri ve Gerçekleşmeleri 5
Tablo 5: 2019 Bütçe Geliri Tahminleri ve Gerçekleşmeleri 5
Tablo 6: 2017 – 2019 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri . 6
Tablo 7: 2017 – 2019 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri .. 7

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Kurum Taşınmazlarının Değerlemelerinin Yapılmaması İcmal Cetvellerinin Düzenlenmemesi ve Cins Tashihi İşlemlerinin Yapılmaması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Tahsisli Olarak Kullanılan Taşınmaza İlişkin Muhasebe Kaydının Yapılmaması

2. Bilgisayar Yazılım Programları ve Güncelleme İçin Giderlerin Haklar Hesabında İzlenmemesi

3. Tahakkuk ve Nakit Kayıtları Eşanlı Gerçekleşmesi Gereken Bazı Hesapların Birbirleriyle Uyuşmaması

4. Kiraya Verilen Taşınmazların Kurumun Mali Tablolarında Yer Almaması

5. Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporunun Yayımlanmaması

6. Sosyal Denge Tazminatı Sözleşmesinde Mevzuata Aykırı Hükümler Bulunması

7. Otopark Hesabında Toplanan Bedellerin Amacı Dışında Kullanılması

8. Belediye Kanunu'nda Belirtilen Yasal Borçlanma Sınırının Aşılması

9. Banka Hesabı ile Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı Arasında Uyumsuzluk Olması

10. Asansör Muayene Firmasından Periyodik Kontrol Ücreti Payının Alınmaması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 'Mahalli idareler' başlıklı 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzelkişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin ise yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği de yine Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Bunun yanı sıra merkezi idarenin, mahalli idareler üzerinde, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla idari vesayet yetkisine sahip olduğu da Anayasanın ilgili maddesinde hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konuları bağlamında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konular bağlamında ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

www.balioglu.net

Yukarıda belirtilen Anayasa hükümleri doğrultusunda 13.07.2005 tarih ve 25874 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5393 sayılı Belediye Kanunu belediyeler için temel yasa niteliğindedir.

5393 sayılı Kanun'un 'Belediyenin görev ve sorumlulukları' başlıklı 14'üncü maddesinde, belediyelerin, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikah ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracağı bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik manasında adımlar atabileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

Görüldüğü üzere belediyelere birçok kanuni görev verilmiştir. Kanun bu görevlerin hangilerine öncelik verileceği noktasında belediyenin malî durumunun ve hizmetin ivediliğinin dikkate alınacağını da belirtmiştir.

Ayrıca belediyenin görev, sorumluluk ve yetki alanının belediye sınırlarını kapsadığı ve fakat belediye meclisinin kararı ile mücavir alanlara da belediye hizmetlerinin götürülebileceği de Kanunda hüküm altına alınmıştır.

Belediyeler, yukarıda bahsi geçen görevleri yerine getirirlerken, yetkilerini belediye

meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanı eli ile kullanırlar. Bunlardan belediye meclisi, belediyenin karar organıdır ve halk tarafından seçilmiş üyelerden oluşur. Belediye encümeni ise belediye başkanı, belediye meclisince kendi üyeleri arasından seçilmiş üyeler ile belediye başkanının belirlediği bazı birim amirlerinden oluşur ve kanunda yazılı görevlerinin yanı sıra belediye başkanının havale ettiği konuları görüşür. Belediye başkanı ise belediye idaresinin başı ve belediye tüzel kişiliğinin temsilcisidir ve halk tarafından seçilir.

Yukarıda bahsedilen konular dışında il belediyelerinin hizmet alanlarına göre tabi olduğu temel kanuni düzenlemeler şunlardır;

- 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu
- 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu
- 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu
- 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun
- 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun
- 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun
- 3194 sayılı İmar Kanunu

www.balioglu.net

1.2.Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

İl belediyesi teşkilâtı; norm kadro esaslarına uygun olarak başkan yardımcılıkları ve müdürlüklerden oluşur.

5393 sayılı Belediye Kanunu'na uygun olarak Belediye'nin organları Belediye Meclisi, Belediye Encümeni ve Belediye Başkanı'ndan oluşmaktadır.

Belediye meclisi, belediyenin karar organıdır. Belediye başkanı, belediye meclisinin başkanıdır. Belediye Meclisi (24 meclis üyesi + 1 belediye başkanı) 25 üyeden oluşmaktadır.

Belediye encümeni, belediye başkanının başkanlığında, belediye meclisinin her yıl kendi üyeleri arasından bir yıl için gizli oyla seçeceği üç üye, mali hizmetler birim amiri ve belediye başkanının birim amirleri arasından bir yıl için seçeceği iki üye olmak üzere yedi kişiden oluşur.

Birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi Belediye Meclis kararı ile olur.

Belediye personeli belediye başkanı tarafından atanır. Personelden müdür ve üstü unvanlı olanlar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulur.

Belediye başkan yardımcısı, Belediye Başkanının teklifi üzerine İçişleri Bakanlığı tarafından atanır.Yıl sonu itibariyle 6 başkan yardımcısı bulunmaktadır. Başkan yardımcılarının 3'ü Belediyenin kadrolu çalışanıdır. 5393 sayılı Belediye Kanununun 49'uncu maddesine göre belediye meclis üyeleri arasından görevlendirilen 3 adet başkan yardımcısı bulunmaktadır.

Belediye teşkilat yapısında, doğrudan Başkana bağlı 2 adet müdürlük bulunmaktadır. Bunlar; Özel Kalem Müdürlüğü ve Teftiş Kurulu Müdürlüğüdür. Belediyenin 25 adet müdürlüğü bulunmakta olup, bunlar ilgili başkan yardımcılarına bağlı olarak çalışmalarına devam etmektedir. İl Belediyesi, teşkilât yapısına ait hiyerarşik sistem bünyesindeki görevler ve personele ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1: Teşkilat Yapısı

Başkanlık Makamına Bağlı Birimler	Başkan Yardımcısı	Başkan Yardımcısı	Başkan Yardımcısı	Başkan Yardımcısı	Başkan Yardımcısı	Başkan Yardımcısı
Özel Kalem Müdürlüğü	Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü	Mali Hizmetler Müdürlüğü	Hukuk İşleri Müdürlüğü	Fen İşleri Müdürlüğü	Zabıta Müdürlüğü
Teftiş Kurulu Müdürlüğü	Mezarlıklar Müdürlüğü	Etüd Proje Müdürlüğü	Destek Hizmetler Müdürlüğü	Temizlik İşleri Müdürlüğü	Su ve Kanalizasyon Müdürlüğü	Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü
İç Denetim Birim Başkanlığı	Spor İşleri Müdürlüğü	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü	Bilgi İşlem Müdürlüğü	Park ve Bahçeler Müdürlüğü	Veteriner İşleri Müdürlüğü

www.balioglu.net

Kalite Yönetim Birimi	Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü	Sivil Savunma Birimi	İşletme ve İştirakler Müdürlüğü	Yazı İşleri Müdürlüğü		İtfaiye Müdürlüğü
						Muhtarlıklar Müdürlüğü

Teşkilatlanmada oluşturulan her birim, kendi faaliyet ve görev alanları ile ilgili yönetmeliklerini hazırlayarak, belediye meclisinin onayından geçirerek yürürlüğe koyar ve bu esaslar üzerinden faaliyetlerini sürdürür. İl Belediyesinde çalışan memur ve sözleşmeli personel 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na; işçiler ise 1475 ve 4857 sayılı İş Kanunlarına tabi olup tüm personelin sosyal güvenlik işlemleri 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca gerçekleştirilmektedir.

www.balioglu.net

22.02.2007 tarih ve 26442 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik" hükümlerine göre Uşak Belediyesi'nde memur norm kadro sayısı 625 olup; bu kadroların 270 adeti dolu, 355 adeti ise boştur. Norm Kadro Yönetmeliği'ne göre kurumda sürekli işçi norm kadro sayısı 301 olup; 179 sürekli işçi kadrosu doludur.Ayrıca 27 adet sözleşmeli personel görev yapmaktadır.

Tablo 2: Yıllara Göre Personel Sayısı

2014 YılıToplam (Memur-İşçiSözleşmeli) PersonelSayısı	2015 YılıToplam (Memur-İşçiSözleşmeli) PersonelSayısı	2016 YılıToplam (Memur-İşçiSözleşmeli) PersonelSayısı	2017 YılıToplam (Memur-İşçiSözleşmeli) PersonelSayısı	2018 YılıToplam (Memur-İşçiSözleşmeli) PersonelSayısı	2019 YılıToplam (Memur-İşçiSözleşmeli) PersonelSayısı
566	**549**	**496**	**480**	**483**	**477**

İl Belediyesinin kurduğu ve/veya sermaye ortağı olduğu şirketler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 3: Belediyenin Kurduğu ve/veya Sermaye Ortağı Olduğu Şirketler

ŞirketAdı	ÖdenmişSermayesi	BelediyeninOrtaklıkOranı
UTAŞ A.Ş.	55.108.050,00	% 100 Belediye
UŞAK BELEDİYESİ PERSONEL LTD.ŞTİ.	10.000,00	% 100 Belediye
UŞAK TERMAL TUR. A.Ş.	40.000,00	% 8 Belediye
UDAŞ UŞAK DOĞALGAZ A.Ş.	1.125.000,00	% 10 Belediye

1.3. Mali Yapı

Belediye bütçesi, program bütçe esasına göre hazırlanmak suretiyle mali yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren bir meclis kararıdır.

Tablo 4: 2019 Bütçe Gideri Tahminleri ve Gerçekleşmeleri

www.balioglu.net

BütçeGiderininEkonomik Kodu	BütçeTahmini (TL)	Gerçekleşme (TL)	Yüzde
(01) PersonelGiderleri	46.693.000,00	45.992.069,84	98,50
(02) SosyalGüv. KurumlarınaDevlet Prim Gideri	7.521.000,00	7.632.032,38	101,48
(03) Mal ve Hizmet AlımGideri	172.763.000,00	113.575.457,93	65,74
(04) FaizGiderleri	30.000.000,00	35.626.160,27	118,75
(05) CariTransferler	11.876.000,00	6.800.090,81	57,26
(06) SermayeGiderleri	210.918.000,00	62.391.384,10	29,58
(07) SermayeTransferi	4.001.000,00	5.009.000,00	125,19
(08) Borç Verme	100.000,00	0,00	0,0
(09) YedekÖdenekler	42.600.000,00	40.669.191,35	95,47

Kurumun 2019 Yılı gider bütçesi içerisinde Sermaye Transferler kalemi %125,19 gerçekleşme oranı ile bütçe tahmini ve gerçekleşme arasındaki farkın en yüksek olduğu kalemdir. Boeç Verme kaleminin gerçekleşme oranları ise %0' dır.

Tablo 5: 2019 Bütçe Geliri Tahminleri ve Gerçekleşmeleri

BütçeGelirininEkonomik Kodu	BütçeTahmini (TL)	Gerçekleşme(TL)	Yüzde
(01) VergiGelirleri	38.694.000,00	29.006.272,48	74,96
(03) TeşebbüsveMülkiyetGelirleri	109.353.000,00	66.471.775,27	60,79
(04) AlınanBağışveYardımlar	38.951.000,00	15.317.753,67	39,32
(05) DiğerGelirler	195.211.000,00	162.234.512,58	83,10
(06) SermayeGelirleri	144.400.000,00	11.628.103,98	8,05

Kurumun 2019 Yılı gelir bütçesi içerisinde tahmin/gerçekleşme oranı en yakın olan kalem % 83,10 ile Diğer Gelirlerdir. Tahmin/gerçekleşme oranının en düşük olduğu kalem ise % 8.05 ile Sermaye Gelirleri kalemidir.Sermaye Gelirleri kalemindeki düşüşün nedeni,öngörülen bina ve arsa satışlarının daha az olması ve satışların taksitli olarak yapılmasıdır.

Tablo 6: 2017 – 2019 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

GiderTürü	**2017 Yılı (A) (TL)**	**2018 Yılı (B) (TL)**	**2019 Yılı (C) (TL)**	**DeğişimOranı (D=C-B/B) (%)**
PersonelGiderleri	34.818.285,79	38.785.006,08	45.992.069,84	18,58
S.G.K. Devlet Prim Giderleri	5.678.621,73	6.419.764,50	7.632.032,38	18,88
Mal ve Hizmet AlımGiderleri	104.645.627,67	134.043.991,42	113.575.457,93	-15,27
FaizGiderleri	7.473.515,17	25.777.236,97	35.626.160,27	38,20
CariTransferler	9.141.428,94	7.484.968,72	6.800.090,81	-9,15
SermayeGiderleri	173.413.181,19	222.438.263,44	62.391.384,10	-71,95
SermayeTransferleri	2.565.100,00	32.0003.000,00	5.009.000,00	-84,35
Borç Verme	0,00	0,00	0,00	0,00
YedekÖdenekler	26.243.156,56	37.332.025,93	40.669.191,35	8,94
BütçeGiderToplamı	**337.765.760,49**	**466.952.231,13**	**277.026.195,33**	**-40,67**

Kurumun 2017-2019 Yılları arasında bütçe giderleri karşılaştırıldığında değişim oranı -%40,67'dir. Bütçe giderlerinin azalmasının nedeni Mal ve Hizmet Alım Giderleri, Cari Giderler,Sermaye Giderleri ve Sermaye Transferleri kalemlerindeki düşüşlerdir. Sermaye Giderleri kalemindeki düşüşün nedeni, 2017 ve 2018 yıllarında daha çok bina ve arsa satış ihalesi yapılması, 2019 da ise daha az satış ihalesi yapılmış olmasıdır.

www.balioglu.net

Tablo 7: 2017 – 2019 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

GelirinTürü	2017 Yılı (TL)	2018 Yılı (TL)	2019 Yılı (TL)	Değişimoranı
(01) VergiGelirleri	20.385.825,18	26.565.967,36	29.006.272,48	9,18
(03) TeşebbüsveMülkiyetGelirleri	55.534.575,34	56.756.456,93	66.471.775,27	17,12
(04) AlınanBağışveYardımlar	1.310.963,94	6.439.020,49	15.317.753,67	137,89
(05) DiğerGelirler	120.918.013,28	141.877.302,07	162.234.512,58	14,35
(06) SermayeGelirleri	5.431.941,35	24.444.855,12	11.628.103,98	-52,43
Net BütçeGelirleriToplamı	**203.581.319,09**	**256.083.601,97**	**284.658.417,98**	**11,16**

Kurumun 2017-2019 Yılları arasında bütçe gelirleri karşılaştırıldığında değişim oranı %11,16' dır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Belediyenin muhasebe kayıt sistemi, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen tahakkuk esaslı devlet muhasebesi olup kayıt işlemleri Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenerek 27.05.2016 tarih 29724 (M) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

www.balioglu.net

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bu defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Kasa sayım tutanağı
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Alınan çekler sayım tutanağı
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı

- Teminat mektupları sayım tutanağı
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları,

www.balioglu.net

Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

www.balioglu.net

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kanunu'nun "İç Kontrol Sistemi" başlıklı Beşinci Kısmının 55, 56 ve 57'nci maddelerinde iç kontrol sisteminin tanımı, amacı ve yapısı belirlenmiştir. Söz konusu Kanunda; İç kontrol; "*idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünü"*, olarak tanımlanmıştır.

26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliğinde; kamu idareleri tarafından iç kontrol sistemlerinin Kamu İç Kontrol Standartlarına uyumunun sağlamak üzere yapılması gereken çalışmalar için eylem planı oluşturulması, gerekli prosedür ve ilgili düzenlemelerin hazırlanması çalışmalarının 31.12.2008

tarihine kadar tamamlanması, söz konusu çalışmaların etkili bir şekilde yürütülmesini sağlamak üzere idarelerin üst yöneticileri tarafından gerekli önlemlerin alınması, istenmiştir.

Kurumun iç kontrol sistemi hakkında bilgi edinilmesi amacıyla; ilgili mevzuat, kurum faaliyet raporu, yapılan görüşmeler ve düzenlilik denetim rehberinde yer alan iç kontrol sistemi değerlendirme formu esas alınarak yapılan inceleme sonucunda; iç kontrol sisteminin kurulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi yönünde, yürürlükteki iç kontrol mevzuatı gereklerinin yerine getiridiği anlaşılmıştır.

Kurumda yapılan incelemeler sonucunda; iç kontrol sisteminin kurulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi yönünde, yürürlükteki iç kontrol mevzuatı gereklerinin yerine getirildiği tespit edilmiştir. İç denetim birimi ve iç kontrol eylem planı yer almaktadır.

Uşak Belediyesi iç denetçi kadrosu, İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmelik ekinde de belirtildiği üzere üç kişiden oluşmakta olup hâlihazırda 2 adet iç denetçi görev yapmaktadır.

2018-2019 Yıllarını kapsayan İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanmış iç kontrol sisteminin içeriği ve düzeni belirtilmiştir.

www.balioglu.net

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Uşak Belediyesi 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Kurum Taşınmazlarının Değerlemelerinin Yapılmaması İcmal Cetvellerinin Düzenlenmemesi ve Cins Tashihi İşlemlerinin Yapılmaması

Uşak Belediyesinin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazlara ilişkin Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümlerine uygun olarak değerlemelerin yapılmadığı; ilgili taşınmazları ihtiva eden taşınmaz icmal cetvellerinin düzenlenmediği; cins tashihi yapılmayan taşınmazlar bulunduğu görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Taşınır ve taşınmaz işlemleri" başlıklı 44'üncü maddesinde kamu idarelerinin taşınmazlarının kaydına ilişkin usul ve esasların çıkarılacak yönetmelik ile belirleneceği belirtilmiştir. Buna istinaden 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik çıkarılmıştır.

www.balioglu.net

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik; genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların kaydına ve icmal cetvellerinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esasları kapsamaktadır. İdarede, Yönetmelik kapsamında yapılmayan işlemler aşağıdadır.

A) Taşınmazların Değerleme İşlemlerinin Yapılmaması

İdarenin 2019 yılı hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde İdarenin mülkiyetinde yer alan taşınmazların değerleme işlemlerinin yapılmadığı, dolayısıyla da 250 Arazi ve Arsalar, 251 Yer Altı ve Yerüstü Düzenleri, 252 Binalar, 500 Netdeğer/Sermaye Hesaplarının gerçek değerleri ile mali tablo ve raporlarda yer almadığı görülmüştür.

Yönetmelik'in "Kayıt ve kontrol işlemleri" başlıklı 5'inci maddesinin 2'nci fıkrasında; Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazların maliyet bedeli üzerinden, bu taşınmazlardan maliyet bedeli belirlenemeyenlerin ise rayiç değerleri üzerinden kayıtlara alınacağı,

Tapuda Kayıtlı Olan taşınmazlardan maliyet ve rayiç bedeli belirlenemeyenler, Tapuda Kayıtlı Olmayan taşınmazlardan sadece ekonomik olarak değerlendirmeye konu olanlar ile kamusal ihtiyaçlarda kullanılanlar, Orta Malları, Genel Hizmet Alanları ve Bakanlık tarafından iz bedeli ile takip edilmesine karar verilen taşınmazların ise iz bedeli üzerinden kayıtlara alınacağı belirtilmektedir.

Mezkur Yönetmelik'in Geçici 1'inci maddesinde ise, 5'inci madde uyarınca yapılması gereken işlemlerin 31.12.2017 tarihine kadar tamamlanması gerektiği ifade edilmiştir.

Ancak İdare mülkiyetinde yer alan taşınmazların muhasebe kayıtlarının, mevzuat hükümlerinde belirtilen değerler esas alınarak yapılmadığı görülmüş olup söz konusu durum, mali tablolarda duran varlıkların gerçek değerinin görünmesine engel olmaktadır.

B) Yönetmelik Hükümleri Çerçevesinde Taşınmaz İcmal Cetvellerinin Düzenlenmemesi

Taşınmaz kayıtlarının, Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik çerçevesinde yapılmadığı, anılan Yönetmelik'in ekinde yer alan taşınmaz icmal cetvellerinin düzenlenmediği görülmüştür.

www.balioglu.net

Yönetmelik'in "*Kayıt şekli*" başlıklı 7'nci maddesi uyarınca Belediyeye ait taşınmazların mahiyetlerine göre, Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar Formunda, Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar Formunda, Orta Malları Formunda, Genel Hizmet Alanları Formunda, Sınırlı Aynî Haklar ile Kişisel Haklar ve Tahsis Formunda yer alan bilgileri içerecek şekilde bilgisayarda veya deftere yazılarak kaydının tutulması ve bu formlar esas alınarak taşınmaz icmal cetvellerinin oluşturulması gerekmektedir.

Ancak İdareye ait taşınmazlar için söz konusu formların tutulmadığı, bu nedenle de Mali Hizmetler Birimince ilgili formlar konsolide edilerek taşınmaz icmal cetvellerinin oluşturulmadığı görülmüş olup söz konusu eksikliğin İdarenin mülkiyetinde bulunan taşınmaz bilgilerinin mali tablolara yansımasını da etkileyeceğinden hareketle, mali tabloların doğruluğunu ve güvenilirliğini zedelemektedir.

C) Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması

Belediyenin tapuda kayıtlı taşınmazlarından bir kısmının cins tashihinin yapılmadığı görülmüştür.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in 4'üncü maddesinde cins tashihi;*"Binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemi"* şeklinde tanımlanmaktadır.

Aynı Yönetmelik'in 10'uncu maddesinde:

"(1)Kamu idareleri; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde ve kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, tapu kayıtlarında cins tashihinin yapılması için gerekli işlemleri yaparlar."

Denilmek suretiyle taşınmazların cins tashihlerinin yapılması gerekliliğinden ve tashihe ilişkin yükümlülüklerden bahsedilmektedir.

İdarenin tapuda kayıtlı taşınmazlarından, mevcut kullanım şekli ile tapudaki bilgileri farklı olan taşınmazlarının olduğu görülmüş olup mevzuat hükümleri uyarınca, tapuda kayıtlı olan taşınmazların kullanım şekilleri ile tapu bilgilerinin uyumlu hale getirilerek cins tashihlerinin yapılması gerekmektedir.

www.balioglu.net

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Tahsisli Olarak Kullanılan Taşınmaza İlişkin Muhasebe Kaydının Yapılmaması

Orman İşletme Müdürlüğü tarafından Belediyeye tahsis edilen taşınmazın muhasebe kayıtlarına alınmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planında, Belediyenin tahsis ettiği taşınmazlar için Yönetmelik gereği yapacağı kayıtlarda kullanacağı hesaplar; 250.02, 251.02 ve 252.02 Kamu İdaresinin Tahsis Ettiği Taşınmazlar Hesapları, 500.11 Tahsis Edilen Taşınmazlar Hesabı ve 500.13 Tahsis Edilen Taşınmazlar İçin Ayrılmış Amortisman Tutarları Hesabı olarak yer almaktadır. Tahsisli olarak kullandığı taşınmazlar için ise 250.03, 251.03 ve 252.03 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar Hesapları ile 500.12 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar hesabının kullanılacağı belirtilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde taşınmazların yönetimi ve kontrolü için, idarelerce tahsisli kullanılan ve tahsis edilen taşınmazlarla ilgili farklı bir kayıt

düzeni bulunmakta ve bu şekilde kullanılan taşınmazlarla ilgili yapılacak kayıtların buna uygun olarak tutulması gerekmektedir.

Belediyenin tahsisli olarak kullandığı taşınmazın muhasebe kaydının yapılarak Belediyenin bilançosunda yer almasının temin edilmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Bilgisayar Yazılım Programları ve Güncelleme İçin Giderlerin Haklar Hesabında İzlenmemesi

Uşak Belediyenin kayıt ve işlemleri üzerinde yapılan incelemeler sonucu, bilgisayar ve yazılım programı alımları ve mevcut programların güncellemesi için yapılan harcamaların 260 Haklar Hesabı yerine 630 Giderler Hesabına kaydedilerek doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 260-Haklar Hesabını düzenleyen "*Hesabın Niteliği*" başlıklı 210'uncu maddesinde; bu hesabın bedeli karşılığı edinilen hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılacağı,

Muhasebat Genel Müdürlüğü'nün Amortisman Ve Tükenme Paylarına ilişkin 47 numaralı Tebliğinde Maddi Olmayan Duran Varlıklar için %100 amortisman ayrılacağı belirtilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükmünden de anlaşıldığı üzere, herhangi bir fiziksel varlığı bulunmayan ve kurumun belli bir şekilde yararlandığı veya yararlanmayı beklediği yazılım ve benzeri nitelikteki hak ve yetkilere ilişkin harcamaların 260- Haklar Hesabında takip edilmesi aynı zaman değerinin tamamı için amortisman ayrılması gerekmektedir.

Yapılan incelemelerde, Belediye tarafından satın alınan toplam 150.445,65 TL tutarındaki bilgisayar yazılım ve lisans alımlarının 260-Haklar Hesabı yerine 630-Giderler Hesabında muhasebeleştirildiği görülmüştür.

Yukarıda açıklandığı üzere; bu durum, Bilançoda 260-Haklar hesabı ile 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabının belirtilen tutar kadar eksik gösterilmesine sebep olduğudan hatalı uygulamanın giderilmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 3: Tahakkuk ve Nakit Kayıtları Eşanlı Gerçekleşmesi Gereken Bazı Hesapların Birbirleriyle Uyuşmaması

Uşak Belediyesinin kayıt ve işlemleri üzerinde yapılan incelemeler sonucu tahakkuk ve nakit kayıtları eş zamanlı olması gereken 630-Giderler Hesabının alt ekonomik kodu ile 830-Bütçe Giderleri Hesabının alt ekonomik kodunun birbirlerine eşit olmadığı görülmüştür..

Tahakkuk ve nakit kayıtlarının eşanlı gerçekleşmesi gereken 630 Giderler Hesabı ve 830 Bütçe Giderleri Hesabına ait alt ekonomik kodların listesi şöyledir:

- 630.01 ile 830.01 Personel Giderleri,

- 630.02 ile 830.02 Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri,

- 630.07 ile 830.07 Sermaye Transferleri.

Yukarıdaki hesaplar, geçici mizanda birbirine eşit olmalıdır. Çünkü bu hesapların tahakkuk ve nakit kaydı aynı anda yapılmaktadır. Uşak Belediyesine ait 2019 geçici mizanların incelenmesi sonucunda yukarıda sayılan hesaplar arasında yer alan ve birbirine eşit olması gereken, 630.01 Hesabında 45.622.529,28 TL, 830.01 Hesabında 45.992.069,84 TL olduğu dolayısıyla bu iki hesap arasında 369.540,56 TL'lik fark olduğu, görülmüştür.

Yukarıda yer alan açıklamalar doğrultusunda 630.01 -Giderler Hesabı ve 830.01 -Bütçe Giderleri Hesabına ait "Personel Giderleri" kodları ile ilgili tutarların birbirine eşit olması gerekmektedir.

BULGU 4: Kiraya Verilen Taşınmazların Kurumun Mali Tablolarında Yer Almaması

Uşak Belediyesi tarafından kiraya verilen taşınmazların 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı ve 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabında izlenmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabıyla ilgili 475'inci maddesinde; bu hesabın kurumun, bilançolarında kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir. Aynı Yönetmeliğin hesabın işleyişine ilişkin 476'ncı maddesinde kiraya verilen duran varlıkların, kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba borç, 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedileceği ifade edilmiştir.

www.balioglu.net

Yapılan incelemelerde, Belediye tarafından 2019 yılında kiraya verilen ve kira süresi devam eden gayrimenkulleri olmasına rağmen bunların toplam kayıtlı değeri üzerinden 990 ve 999 No.lu Hesaplarda muhasebeleştirilmediği görülmüştür.

Uşak Belediyesi mali tablolarında 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı ve 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı yer almadığından mali tablolar kiraya verilen taşınmazlara ilişkin tam ve güvenilir bilgi sunmamaktadır.

BULGU 5: Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporunun Yayımlanmaması

5018 sayılı Kanun'un 30'uncu maddesi gereğince hazırlanıp kamuoyuna duyurulması gereken Mali Durum ve Beklentiler Raporunun hazırlanmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kanun'un *"Malî saydamlık"* başlıklı 7'nci maddesine göre, her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında denetimin sağlanması için kamuoyunun zamanında bilgilendirilmesi gerekmektedir. Bu amaçla; bütçelerin hazırlanması, yetkili organlarda görüşülmesi, uygulanması ve uygulama sonuçları ile raporların kamuoyuna açık ve ulaşılabilir olması zorunludur.

Aynı Kanun'un 30'uncu maddesinin 3'üncü fıkrasında ise; *"Genel yönetim kapsamındaki idareler bütçelerinin ilk altı aylık uygulama sonuçları, ikinci altı aya ilişkin beklentiler ve hedefler ile faaliyetlerini; Cumhurbaşkanlığı ise merkezî yönetim bütçe kanununun ilk altı aylık uygulama sonuçları, finansman durumu, ikinci altı aya ilişkin beklentiler ve hedefler ile faaliyetleri kapsayan malî durumu temmuz ayı içinde kamuoyuna açıklar."* hükmü yer almaktadır.

Bu düzenleme ile kamu hizmetlerinin yürütülmesinde ve bütçe uygulamalarında saydamlığın ve hesap verebilirliğin artırılması, kamuoyunun, kamu idareleri üzerindeki genel denetim ve gözetim fonksiyonunun gereği gibi gerçekleştirilmesinin sağlanması amaçlanmıştır.

Mali saydamlık ve hesap verilebilirliğin gereği olarak; İdarenin ilk altı aylık bütçe uygulama sonuçları ile ikinci altı aya ilişkin beklenti, hedef ve faaliyetlerini kapsayan 2019 Yılı Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporunun temmuz ayı içinde ve sonrasında kamuoyuna açıklanmadığı görülmüştür. Bundan sonraki dönemlerde Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporu zamanında açıklanmalıdır.

www.balioglu.net

BULGU 6: Sosyal Denge Tazminatı Sözleşmesinde Mevzuata Aykırı Hükümler Bulunması

Uşak Belediyesi ile sendika arasında akdedilen ve 01.04.2019-31.12.2019 dönemini kapsayan sosyal denge ödenmesine ilişkin sözleşmeye toplu sözleşmenin konusu olmayan ve 4688 sayılı Kanun'a aykırılık oluşturan hükümlerin konulduğu görülmüştür.

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun "Mahalli İdarelerde Sözleşme İmzalanması" başlıklı 32'nci maddesinin birinci fıkrasında;

"27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 15 inci maddesi hükümleri çerçevesinde sosyal denge tazminatının ödenmesine belediyelerde belediye başkanının teklifi üzerine belediye meclisince, il özel idaresinde valinin teklifi üzerine il genel meclisince karar verilmesi halinde, sözleşme döneminde verilecek sosyal denge tazminatı tutarını belirlemek üzere ilgili mahalli idarede en çok üyeye sahip sendikanın genel başkanı veya sendika yönetim kurulu tarafından yetkilendirilecek bir temsilcisi ile belediyelerde belediye başkanı, il özel idaresinde vali arasında toplu sözleşme sürecinin tamamlanmasını izleyen üç ay içerisinde sözleşme yapılabilir. Bu sözleşme bu Kanunun uygulanması bakımından toplu sözleşme sayılmaz ve bu kapsamda Kamu Görevlileri Hakem Kuruluna başvurulamaz." Denilmektedir.

Bu düzenlemeye göre imzalanacak toplu sözleşme sosyal denge tazminatı ödenmesi ile ilgili olmalıdır. Ancak Belediye ile sendika arasında imzalanan sözleşmenin aşağıda yer verilen hükümlerinin sosyal denge tazminatı ödenmesiyle ilgisi bulunmamakta olup söz konusu hükümler aşağıdadır:

" Madde 6-

a)İşveren sosyal denge sözleşmesine aykırı olmamak üzere işin tanzimi, işlerin sevk ve idaresiyle ilgili kararlar almaya yetkilidir.

b)İşveren;

1) İşveren de iş güvenliği ve çalışanların sağlığı açısından gereken her türlü önlemi almakla yükümlüdür.

2) Çalışanların tüm haklarını zamanında ve imkanlar nispetinde yerine getirmekle yükümlüdür.

www.balioglu.net

3) Sendikal çalışmalar konusunda çalışanlara, sendikaya ve sendikayı temsil yetkisine sahip çalışanlara her türlü kolaylığı sağlar

4) İşveren temsilcileri, kendi iş birimlerine bildirilen, iş güvenliği ve çalışanları ilgilendiren bildirge, servis notu ve talimatları çalışanlara tebliğ eder.

5)Çalışanların görevlerini yaparken üçüncü kişilere zarar vermemeleri esastır.Böyle bir zarar meydana geldiği takdirde verilen zararın çalışanın haksıs fiilinden kaynaklanmaması halinde üçüncü kişilerin açtığı davalarda işveren de taraftır.İşbu zararın tamamı işverence ödenir.

Madde 7-

a)Sendika, üyelerinin sosyal denge tazminatı sözleşmesine uymayan davranışlarını benimsemez.

b)Sendika, bütün yönetici ve temsilcileri ile, disiplinsizlik ve düzensizlikleri önlemek için her türlü çabayı üretir.

c)Sendika, çalışma barışını korur ve çıkacak anlaşmazlıkları görüşmeler yoluyla çözer.

d)İşveren, işyerlerinde çalışanların kolayca görebilecekleri elverişli bir yerde sendikanın ilanla ilgili bildirimlerinin asılmasına özgü ilan panoları bulundurur.İlan panosunda sendika ve sendika şubelerince ilan edilecek yazı,afiş ve benzerlerinden sendika sorumludur.

e) İşveren tarafından işyerinde masa,sandalye,dosya dolabı,şehir içi ve dahili hatlı telefonu bulunan bir temsilci odası tahsis eder.

Madde 15-

a)İşveren tüm çalışanlara mesleki becerilerinin artırılması ve mesleki bakımdan gelişmelerini sağlayacak eğitimleri yaptırır.

Çalışanın bilgi ve becerisini arttırmak suretiyle iş veriminin yükseltilmesi amaçlanır.Sendika, işveren ve odalar, mesleki teşekküller, dernekler ve benzeri kurum ve kuruluşlar tarafından müştereken düzenlenen kurs, seminer ve konferanslar için işveren kendi salon araç ve gereçlerini başkanın iznine bağlı olarak ücretsiz tahsis eder.

www.balioglu.net

b) Teknik elemanlarının ve zabıta memurlarının sendikanın bilgisi dahilinde mesleki konularda bilgi ve becerilerinin artırılması amacı ile değişik ekiplerle rotasyonu sağlanır.

Madde 16-Zaruri hallerde tüm memurlar hafta sonu ve tatil günlerinde ve bitirilmesi gereken iş olması halinde mesai sonrası işverenin çağrısı üzerine göreve gelmek zorundadır.

Madde 19- Yıllık izni bulunmayan (kullanmış olan) mazeret izni olarak yılda 10 gün olmak üzere işveren çalışana mazeret izni kullandırır.(O yıl içinde)

Madde 23- Çalışanın sel, yangın, deprem gibi doğal afetlere maruz kalması halinde uğradığı zarar için işyeri kurulunun belirleyeceği oranda katkı sağlar."

Kanun hükmünden açıkça anlaşılacağı üzere; belediye başkanı ile sendika temsilcisi, sadece ödenecek olan sosyal denge tazminat tutarını kanuni sınırlarda tespit etmek üzere yetkilendirilmiştir. Bunun dışında sözleşme hakkını toplu sözleşme gibi düşünmek ve sözleşme metnine yetkilendirilen husus dışında başkaca hükümler koymak yersizdir. Zira 4688 sayılı Kanun'un 32'nci maddesinde mahalli idarelerle imzalanan sözleşmenin Kanun'un uygulanması bakımından toplu sözleşme sayılamayacağı, açıkça belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Sosyal denge tazminatı ödenmesine ilişkin sözleşme, sadece sosyal denge tazminatını belirlemek üzere akdedilmelidir.

BULGU 7: Otopark Hesabında Toplanan Bedellerin Amacı Dışında Kullanılması

Uşak Belediyesinin otopark hesabında bulunan paraları amacı dışında kullandığı görülmüştür.

Otopark Yönetmeliği'nin "Otopark Hesabından Yapılacak Harcamalar" başlıklı 13'inci maddesinde; *' (1) Otopark hesabında toplanan meblağ, belediyelerin kendi kaynaklarından ayıracağı tahsisatla birlikte, tasdikli plan ve beş yıllık imar programına göre hazırlanan kamulaştırma projesi karşılığında otopark tesisi için gerekli arsa alımları ile bölge ve genel otoparkların inşasında kullanılır. Bu meblağ, öncelikle parselinde otopark ihtiyacı karşılanamayan ancak otopark bedeli ödeyen parsellerin bulunduğu mümkün olan en yakın sınırlar içinde kullanılır.*

(2) Otopark hesabında toplanan meblağ otopark tesisi dışında başka bir amaçla kullanılamaz.' Denilmektedir.

Yönetmeliğin bu hükmü ile otopark yapımı için toplanan paraların belediye sınırları içerisinde yapılacak veya yaptırılacak otoparklar için kullanılması gerektiği, otopark tesisi dışında başka bir amaçla kullanılamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Ancak Uşak Belediyesinin otopark hesabında bulunan 9.990.000 TL nin otopark yapımı için kullanılmadığı görülmüştür.

Açıklanan nedenlerle; otopark inşası için tahsil edilen tutarların yukarıda belirtilen Yönetmelik hükmü gereği başka amaçlar için kullanılmaması gerekmektedir.

BULGU 8: Belediye Kanunu'nda Belirtilen Yasal Borçlanma Sınırının Aşılması

Uşak Belediyesinin 2019 yılsonu itibariyle, yasal borçlanma sınırını aştığı görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun Borçlanma başlıklı 68'inci maddesinde: "*Belediye, görev ve hizmetlerinin gerektirdiği giderleri karşılamak amacıyla aşağıda belirtilen usul ve esaslara göre borçlanma yapabilir ve tahvil ihraç edebilir:*

...

d) Belediye ve bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip oldukları şirketlerin, faiz dâhil iç ve dış borç stok tutarı, en son kesinleşmiş bütçe gelirleri toplamının 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerleme oranıyla artırılan miktarını aşamaz. Bu miktar büyükşehir belediyeleri için bir buçuk kat olarak uygulanır.

...

Yukarıda belirtilen usûl ve esaslara aykırı olarak borçlanan belediye yetkilileri hakkında, fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmeyen durumlarda 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun görevi kötüye kullanmaya ilişkin hükümleri uygulanır." Denilmektedir.

Yukarıdaki madde hükümlerinden de anlaşılacağı üzere belediyeler görev ve hizmetlerinin gerektirdiği giderleri karşılamak amacıyla borçlanabilirler. Ancak hem büyükşehir belediyeleri hem de büyükşehir olmayan belediyeler için borçlanmada yasal bir üst sınır mevcuttur. Bu sınır; belediye ve bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip oldukları şirketlerin, faiz dâhil iç ve dış borç stok tutarının en son kesinleşmiş bütçe gelirleri toplamının yeniden değerleme oranıyla artırılan miktarı kadarken, büyükşehir belediyelerinde ise bu miktarın bir buçuk katıdır. Bu yasal sınırlamaya uygun

www.balioglu.net

hareket etmeyen yetkililer hakkında ise Türk Ceza Kanununun görevi kötüye kullanmaya ilişkin hükümlerinin uygulanacağı öngörülmüştür.

Yapılan incelemede, 2019 yılında borç stokunun 563.189.806,08 TL olduğu görülmüştür. Uşak Belediyesinin 2019 yılı kesinleşmiş bütçe geliri 256.083.601,97 liradır. 2018 yılı yeniden değerleme oranı %23,73 olduğundan, 2019 mali yılı içinde borçlanabileceği üst sınır 316.852.240,72 liradır ve yasal borçlanma sınırı 246.337.565,368 TL aşılmıştır.

BULGU 9: Banka Hesabı ile Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı Arasında Uyumsuzluk Olması

Uşak Belediyesinin kayıt ve işlemleri üzerinde yapılan incelemeler sonucu, 102 Banka Hesabının alacak toplam tutarı ile 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabının borç toplam tutarının birbirine eşit olmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 102 Banka Hesabının niteliğini düzenleyen 55'inci maddesinde; bu hesabın, kurum adına bankaya yatırılan paralar ve bankaya takas için verilen çeklerden, takas işlemi tamamlananlar ile düzenlenen çek ve gönderme emirlerinden ilgililerine ödendiği veya gönderildiği bildirilen çek ve gönderme emri tutarlarının kaydı için kullanılacağı ifade edilmiştir.

www.balioglu.net

Aynı Yönetmeliğin hesabın işleyişini düzenleyen 57'nci maddesinde ise bankaca kuruma gönderilen banka hesap özet cetvelleri ile ödendiği veya ilgili yerlere gönderildiği bildirilen çek veya gönderme emri tutarlarının bu hesaba alacak, 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabına borç kaydedileceği ve muhasebe birimlerine ait banka hesapları arasındaki para aktarımı için bankaya verilen talimatlardan yerine getirilenlerin bu hesaba alacak, 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabına borç kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Özetle Kurumun banka hesaplarından çıkış yapabilmesi için ödeme emri belgesi veya çek düzenlemesi gerekir. Dolayısıyla 102 Banka Hesabına alacak kaydı yapıldığında 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabına aynı tutarda borç kaydı yapılacağından, bu işlemler sonucunda 102 Banka Hesabının alacak bakiyesi ile 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabının borç bakiyesinin eşit olması gerekmektedir.

Yapılan incelemede 102 Banka Hesabının alacak kaydı toplam tutarının 456.053.007,04 TL, 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabının borç kaydı toplam tutarının

455.979.039,78 TL olduğu tespit edilmiştir. Arada 73.967,26 TL fark vardır. Bu tutarın çek veya gönderme emri olmaksızın bankanın alacağına kayıt yapıldığını göstermektedir.

Bunun sebebinin araştırılması ve yukarıda belirtilen Yönetmelik hükmü gereği bankadan çek veya gönderme emri olmaksızın para çıkışı yapılmaması sağlanmalıdır.

BULGU 10: Asansör Muayene Firmasından Periyodik Kontrol Ücreti Payının Alınmaması

Belediye sınırları içerisindeki asansörlerin periyodik bakımının yapılması için protokol imzalandığı ve ay sonu itibariyle ilgili şirket tarafından yapılan tahsilatlardan Belediyeye aktarılması gereken kısımların tahsilinin yapılmadığı görülmüştür.

Belediye sınırları içerisindeki hizmete sunulan asansörlerin tescil ve periyodik kontrolleri, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "*Belediyelerin Yetkileri ve İmtiyazları"* başlıklı 15'nci maddesinin (s) bendinde yer alan "*Belediye sınırları içerisinde, yapı ruhsatı veya yapı kullanma izni hangi idare tarafından verilmiş olursa olsun, hizmete sunulacak olan asansörlerin tescilini yapmak, ilgili teknik mevzuat çerçevesinde yıllık periyodik kontrollerini yapmak ya da yetkilendirilmiş muayene kuruluşları aracılığıyla yaptırmak, gerekli hâllerde asansörleri hizmet dışı bırakmak."* hükmü gereğince belediyelerin yetkisindedir.

Asansör İşletme, Bakım ve Periyodik Kontrol Yönetmeliği'nin "*Periyodik Kontrol Ücreti başlıklı"* 20'nci maddesinin 2'nci fıkrasında;

"A tipi muayene kuruluşu, bina sorumlusundan ve/veya asansör yaptırıcısından tahsil edeceği periyodik kontrol ücretinin azami % 10'unu, protokol yapacağı ilgili idareye aktarır. Periyodik kontrol ücretinin ilgili idareye aktarılacak kısmı, ilgili idarenin karar organı tarafından belirlenir ve taraflar arasında imzalanacak protokolde yer alır." denilmektedir.

Yönetmelik hükmüne göre, söz konusu A tipi muayene kuruluşunun tahsil edeceği periyodik kontrol ücretinin azami %10' una kadar olan pay, idarenin karar organı tarafından belirlenebilecektir.

Belediyenin 2019 yılı hesabının incelenmesi neticesinde; 2016 yılından itibaren İdare ile A tipi muayene kuruluşları arasında, kontrol sözleşmeleri imzalanmış ancak İdareye pay aktarılmasına ilişkin herhangi bir hükme yer verilmemiştir. İdarenin Mevzuat hükümleri çerçevesinde; muayene kuruluşunun tahsil edeceği periyodik kontrol ücretinin azami %10' una kadar olan pay belirlemesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

8. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Belediye Sınırları İçerisinde Yapılmış Olan Kamulaştırma İşlemlerinin Tapu İdaresi Tarafından İlgili Belediyeye Bildirilmemesi	2016	Tam Olarak Yerine Getirildi	Belediye sınırları içerisinde yapılan kamulaştırma işlemleri takip edilmektedir.
Taşınmazlara Ait Fiili Envanter Çalışmalarının Tamamlanmaması	2016	Yerine Getirilmedi	Raporumuzun denetim görüşünün dayanakları bölümünün 1. maddesinde bulgu konusu yapılmıştır.
Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması	2016	Yerine Getirilmedi	Raporumuzun denetim görüşünün dayanakları bölümünün 1. maddesinde bulgu konusu yapılmıştır.
İlan ve Reklam Vergisinin Bazı Mükelleflere Tahakkuk Ettirilmemesi veya Eksik Tahakkuk Ettirilmesi	2016	Tam Olarak Yerine Getirildi	İlan ve reklam vergisi tahakkukları düzenli olarak kontrol edilmektedir.
İş Yeri ve Diğer Şekillerde Kullanılan Binalara Ait Çevre Temizlik Vergisinin Eksik Tahakkuk Ettirilmesi	2016	Tam Olarak Yerine Getirildi	Çevre temizlik vergisi tahakkukları düzenli olarak kontrol edilmektedir.

www.balioglu.net

Kanalizasyon Harcamalarına Katılma Payı İle Su Tesisleri Harcamalarına Katılma Payının 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununda Öngörüldüğü Şekilde Hesaplanmaması	2016	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kanalizasyon harcamalarına katılma payları ve su tesisleri harcamalarına katılma payları tahsil edilmektedir.
Taşınmaz Kira Bedellerinin Günün Emsal ve Rayiç Bedellerine Göre Güncellenmemesi	2016	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kiralar her yıl enflasyon oranında arttırılmaktadır.

www.balioglu.net